

Lèmmings -Jordi Dausà i Mascort

Segueixo amb interès la trajectòria de Jordi Dausà i Mascort (Cassà de la Selva, 1977), que acaba de publicar el seu quart llibre. M'agraden les seves passejades pel costat salvatge dels excessos i les addiccions, i també el seu estil, directe i efectiu, la visió poc complaent que transmet, l'ofici que mostra i l'absència d'aquella ornamentació pretensiosa que alguns escriptors primerencs confonen amb la literatura. Amb el seu últim llibre, *Lèmmings*, ha fet un salt qualitatiu.

La novel·la comença amb un home que es desperta en una nau industrial, masegat i sense saber ni com hi ha arribat ni qui és. A mesura que la novel·la avança, descobrim amb ell el seu passat i l'acompanyem quan mira de resoldre els maldecaps del seu present (el futur no el preocupa ni poc ni gaire). Així, coneixem famílies desestructurades, visitem gimnasos low-cost, blocs de pisos fantasmals, escoles on el *bullying* és la llei, barraques de polígon, tatuadors de saldo, ciutadans amb la dentadura destrossada. El millor del llibre és l'autenticitat que transmet, la sensació que som davant un retall de vida i no pas en una ficció.

El que comença com una barreja de *Memento* i *El club de la lluita* es va decantant cap a *L'estranger*. El protagonista, que ha après a disciplinar-se –a configurar-se a si mateix- descriu el que veu des de la distància que procura l'estranyament. El que l'envolten són éssers posseïts pel desig d'autodestruir-se, com els lèmmings d'aquell joc d'ordinador que se sentien impulsats a llançar-se a l'abisme. El protagonista de la novel·la assisteix fascinat a aquest desplegament de violència –al qual ell mateix ha contribuït-, que es presenta com a pròpia del gènere masculí de renda baixa.

En aquesta novel·la, Jordi Dausà ha sabut acordar el to, el tema i el rerefons. El text és fet d'una sola peça, sense que sospitem on acaba la documentació i on comença la imaginació, ni sapiguem distingir els límits entre la caricatura i la nostàlgia. No escriu en primera persona ni en tercera, sinó en segona, com si ens interpel·lés com a lectors, o bé com si sospités que el nostre desconcert vital no és gaire lluny del que sent el protagonista. Entre la perplexitat de Camus i l'acidesa de Bernhard, ens guia pel purgatori de l'extraradi sense compassió però amb lleugeresa, com un *ronin* de les lletres.